

HYVINVOINTI- JA ELINVOIMALAUTAKUNTA

1000e	TP 2025	TA 2026	TA 2026 muutos	MTA 2026	Toteuma 31.8.2026	Toteuma %
Toimintatulot (ulk)	1 443	1 475	0	1 475	1 135	76,9 %
Toimintamenot (ulk)	-10 212	-11 088	34	-11 054	-7 272	65,8 %
Toimintakate (netto)	-8 768	-9 613	34	-9 578	-6 137	64,1 %
Toimintatulot* (ulk ja sis)	1 445	1 475	0	1 475	1 135	76,9 %
Toimintamenot* (ulk ja sis)	-13 671	-14 085	34	-14 051	-9 039	64,3 %
Toimintakate (netto ulk ja sis)	-12 226	-12 610	34	-12 576	-7 904	62,9 %
Laskennalliset kustannukset						
Poistot ja arvonalentumiset	-22	-6	0	-6	-4	67,3 %
Muut lask. vyörytystulot	545	648	0	648	364	56,2 %
Muut lask. vyörytyskustannukset	-936	-1 124	0	-1 124	-637	56,7 %
Kokonaiskustannukset (ulkoiset-, sisäiset- ja vyörytys menot sekä poistot)	-14 629	-15 214	34	-15 180	-9 680	63,6 %

* valtuustoon nähden sitovat erät

Merkittävimmät talouden poikkeamat

Elokuun lopussa hyvinvointi- ja elinvoimalautakunnan alaisen palvelusuunnitelman ulkoisten menojen toteumaprosentti on 65,8 % ja toimintakatteen toteumaprosentti 64,1 %. Eurototeumat ovat elokuun loppuun mennessä vielä toteutuneet ennakoidusti ja talousarvion rajoissa. Kesäkuun muutostalousarviolla kunnanvaltuusto hyväksyi lautakunnan alaisesta talousarviosta vähäisen 34 200 € toimintakulujen siirron kunnanhallituksen alaiseen talousarvioon.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot

Palvelualueen merkittävimpana strategisena riskinä on edelleen pitkäaikaistyöttömyyden korkea taso, joka heijastuu merkittävästi kunnan rahoittaman työttömyysetuuden määrään ja verotuloihin. Riskin pienentämiseksi on nuorten työllistämistä tukevaa rekrytointitukea aktivoitu yritysten ja yhdistysten käyttöön sekä käynnistetty ikääntyvien pitkäaikaistyöttömien eläkeselvittely kaupunkiseudun kehyskuntien ja työllisyysalueen yhteistyöllä.

HYVINVOINTI, ELINVOIMA JA KEHITTÄMINEN

Hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden hallinto (hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen) vastaa palvelualueen yhteisten asioiden hoidosta ja koordinoinnista, lautakuntatyöskentelyn sujuvuudesta ja päätettäväksi tuotavien asioiden valmistelusta sekä yhteistoiminnasta muiden palvelualueiden ja alueellisten toimijoiden kanssa. Tehtävänä on tukea kuntastrategian toteuttamista ja elinvoiman kehittämistä edesauttamalla tehtäväalueiden tavoitteiden toteutumista sekä hallinnon ja talouden sujuvaa hoitamista. Lisäksi hallinnon alle on asemoitu koko kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatiotyö, yhteisöavustukset sekä kehittämishankkeet ja -ohjelmat. Hyvinvointi- ja elinvoimapalveluiden palvelualue tuottaa palveluja seitsemällä tehtäväalueella. Yhteisölliset asukashyvinvointia ja osallisuutta edistävät palvelut ovat: kirjastopalvelut, kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut ja nuorisopalvelut. Elinvoimaa laajasti tukevat palvelut ovat: hyvinvointi, elinvoima ja kehittäminen, työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelut sekä maaseutupalvelut.

Strategi- nen ta- voite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan- nepäi- vitys
Hyvinvoin- nin ja ter- veyden edistämi- nen (Hyte)	Kuntalaisten hyvin- voinnin ja osallisuuden edistäminen hyvin- vointisuunnitelmaa ja osallistavaa foorumi- toimintaa toteutta- malla.	Toteutetaan hyvin- vointisuunnitelman 2025–2029 mukai- nen hyvinvoinnin ja osallisuuden edistä- misen yhteistyöra- kenne ja -ryhmien toiminta sekä vuo- sittaiset foorumit.	Hyvinvointiohjelma 2026– 2029 hyväksytty (kv 22.4.) Yhteistyörakenteen työryh- mät käynnissä ja tehtävät määriteltä: lapset, nuoret ja perheet, osallisuus, elinta- vat, asuinympäristö. Vuosittaiset foorumit toteu- tettu vuosisuunnitelman mukaisesti: järjestöfoorumi, teemafoorumit (4) ja ikäih- misten hyvinvointifoorumi.	Toteu- tuu
Kasvu ja elinvoima	Kestävää kasvua ja toi- menpiteitä edistetään kuntastrategiaa tuke- villa poikkihallinnolli- silla ja monialaisilla ke- hittämishojelmilla ja laadukkaalla projekti- toiminnalla.	Elinvoimaohjelman toteuttaminen ja yhteistyötoimijoi- den sitouttaminen valittuihin toimen- piteisiin.	Elinvoimaohjelma 2026– 2029 hyväksytty (kv 10.6.). Toimenpiteet sidottu val- mistelussa talousarvion ta- voitteiksi.	Toteu- tuu

LIIKUNTAPALVELUT

Liikuntapalvelut toteuttaa liikuntalaissa kunnalle asetettuja sisällöntuotannollisia velvoitteita mahdollistaen eri väestöryhmien liikkumisen ja liikunnan harrastamisen elämänkulun eri vaiheissa. Liikuntapalvelut vastaa kunnan liikuntaan liittyvästä sisällöntuotannosta järjestämällä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa sekä liikunta- ja hyvinvointineuvontaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Lisäksi liikuntapalveluissa tuetaan kansalaistoimintaa, seuratoimintaa ja kuntalaisten omatoimista liikkumisen aktiivisuutta. Liikuntapalvelut myöntää salivuoroja kunnan hallinnoimiin tiloihin seurojen, yritysten ja yksityisten toimijoiden käyttöön. Liikuntapalveluiden tehtävä tapahtuu eri toimialojen yhteistyönä ja kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä sekä huolehtimalla muista paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivista toimintamuodoista.

Strategi- nen ta- voite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan- nepäi- vitys
Hyvinvoin- nin ja ter- veyden edistämi- nen (Hyte)	Liikuntaneuvonnan elinkaarimallin kehittäminen sekä tulosten seurantaan ja raportointiin käytettävän työkalun (hyviö) käyttöönotto.	Hyviö -työkalu on käytössä ja tulokset raportoidaan hyvinvointityöryhmälle vuosittain.	Työkalu on käytössä ja kaikki liikuntaneuvonnan kirjaukset tehdään työkalua hyödyntäen.	Toteu- tuu
Palvelui- den ja toi- minnan kehittämi- nen	Liikuntapalveluiden viestintä ja markkinoinnin kehittäminen palveluiden käytön, näkyvyyden ja saavutettavuuden lisäämiseksi.	Liikuntapalveluiden so- mekanavien seuraaja- määrä kasvaa ja liikun- tapalvelut toteuttaa vuoden 2026 aikana vä- hintään kaksi liikkumi- seen kannustavaa vies- tintäkampanjaa.	Kehittämistyö etenee ja yksi liikkumisen lisäämi- seen kannustava kam- panja toteutettu sekä toinen suunnittelussa. Liikuntapalveluiden some-kanavien seuraaja- määrä on kasvanut vuo- den alusta.	Toteu- tuu

KIRJASTOPALVELUT

Kirjastopalvelut toteuttaa kirjastolain mukaista lakisääteistä tehtävää yleisen kirjastotoiminnan järjestämisestä Lempäälän kunnassa. Yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin; ylläpitää uudistuvaa ja monipuolista kokoelmaa; edistää lukemista ja kirjallisuutta; tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon; tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistointaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjastopalveluissa tuotetaan kirjastolain antamia tehtäviä yhteistyössä kirjastoalan muiden toimijoiden ja yhteisöjen kanssa.

Strategi- nen ta- voite	Talousarvio- tavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan- nepäi- vitys
Yhteisölli- syys ja osallisuus	Pääkirjaston tilojen ja käyt- täjälähtöisyy- den kehittä- minen	Pääkirjastoon toteutetaan yksi uusi varattava kokous- tila ja tila on otettu käyt- töön.	Pääkirjaston uuden varatta- van kokoustilan muutokset toteutetaan marraskuussa 2026.	Toteu- tuu
Palvelui- den ja toi- minnan ke- hittäminen	Digituen tar- joaminen laa- jenee eri kir- jastoyksiköi- hin	Sähköisten sisältöjen ja pal- veluiden opastusta on järjes- tetty pääkirjastossa, Kuljun ja Sääksjärven lähikirjas- toissa sekä Yhteisöbussissa.	Avointa digitukea pilotoi- tiin suunnitelman mukai- sesti keväällä 2026. Di- giopastusta tarjottiin Yh- teisöbussissa kesäkuussa.	Toteu- tuu

KULTTUURIPALVELUT

Kulttuuripalvelut toteuttaa lakia kunnan kulttuuritoiminnasta. Kulttuuripalvelut edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä; luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle; edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa; tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen; edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa; edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa; edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Strateginen tavoite	Talousarvion tavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittämisen	Kulttuuripalveluiden suunnitelman työn päivittäminen	Toteutetaan kulttuurisuunnitelma, johon sisällytetään Kuokkalan museoraitin toimintasuunnitelma, kunnan taidekokoelmapoliittinen ohjelma sekä suunnitelmat julkisen taiteen ja prosenttiperiaatteen edistämiseksi kunnassa.	Kulttuurisuunnitelman valmistelu etenee aikataulussa.	Toteutuu
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Kulttuuritoimintaan soveltuvien tilojen ja tapahtumapaikkojen avaaminen	Lempäälässä avataan vähintään yksi uusi kulttuuritoimintaan soveltuva tila sekä tapahtumapaikka.	Halkolan kulttuurisen nuorisotyön tiloja kunnostetaan käyttötarkoitukseen sopivaksi. Käyttöönotto siirtynyt kevästä syyskaudelle kiinteistön kunnostuksen vuoksi. Tilojen toimintasuunnitelma on laadittu. Electric Kanava -tapahtuma järjestetty Kanavan koulun alueella 1.8.2026.	Toteutuu

NUORISOPALVELUT

Nuorisopalvelut toteuttaa nuorisolain mukaista toimintaa kunnassa. Nuorisotyön pääkohderyhmänä ovat 13–29-vuotiaat. Nuorisokasvatus on nuoren itseilmaisun, itsetunnon, itsen hyväksymisen tai itseksi tulemisen tukea. Nuorisopalveluiden tehtävänä on tukea nuorten suhteita toisiin nuoriin, luotettaviin aikuisiin, palvelujärjestelmään ja rakenteisiin, alueeseen ja lähiympäristöön, yhteiskuntaan sekä globaaliin maailmaan ja luontoon. Nuorisopalvelut toteuttaa tehtävänsä yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisolan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Strategi- nen ta- voite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan- nepäi- vitys
Yhteisöllisyys ja osallisuus	Lempäälän keskusta-alueen nuorisotilatoiminnan kehittäminen nuorten tarpeet huomioiden. Nuorisotyön vakiinnuttaminen tasalaatuiseksi kaikilla palveluverkossa määritellyillä alueilla.	Keskustan alueelle perustetaan uusi nuorisotila.	Keskustan alueelle on perustettu uusi nuorisotila. Tilaa on suunniteltu ja kehitetty yhteistyössä nuorten kanssa.	Toteutuu
	Nuorisopalveluiden yhdenvertaisuusperiaatteiden kehittäminen tasalaatuisiksi kaikissa nuorisotyön muodoissa.	Nuorisopalveluissa laaditaan yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelmassa kuvataan toiminnoissa toteutetut yhdenvertaisuusperiaatteet, turvallisemman tilan periaatteet sekä osallistamisen eri tasot.	Yhdenvertaisuusperiaatteiden, turvallisen tilan periaatteiden sekä osallistamisen eri tasojen määrittely on käynnistetty nuorisopalveluiden tehtäväalueen työyhteisössä. Valmistuu vuoden 2026 aikana.	Toteutuu osittain

TYÖLLISYYS- JA KOTOUTUMISPALVELUT

Työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelut toteuttavat 1.1.2025 työllisyyspalveluiden uudistuksen yhteydessä kuntiin jääneitä lakisääteisiä tehtäviä. Työtämme ohjaa laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä, laki kotoutumisen edistämisestä, nuorisolaki ja kuntalaki. Lempäälän kunnan työllisyyden ja kotoutumisen tuen palveluiden keskeisenä tehtävänä on tarjota Lempäälän ja Vesilahden kunnan alueen työnhakijoille tukea ja ohjausta työ- ja koulutuspaikkojen hakemiseen, työelämävalmiuksien vahvistamiseen, yksilölliseen työhaun ohjaamiseen sekä apua viranomaisasioiden hoitamisessa. Palvelut ovat tavoitteellista toimintaa, jonka kautta edistetään kuntalaisten pääsyä kiinni työhön ja toimeentuloon. Samalla etsitään ratkaisuja työttömyydestä aiheutuvien lakisääteisten kuntaosuuksien vähentämiseksi.

Strateginen tavoite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilannepäivitys
Palveluiden ja toiminnan kehittäminen	Työllisyyden ja kotoutumisen tuen palvelujen eri palvelujen viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen palveluiden käytön, tunnettavuuden ja saavutettavuuden lisäämiseksi.	Toteutetaan työllisyyden ja kotoutumisen tuen palveluiden viestintä- ja markkinointisuunnitelma, johon sisällytetään eri yksiköiden toimintasuunnitelmat ja vuosikello sekä uuden Ohjaamo-toiminnan näkyvyys.	Asiakkaalle kohdentuvaa viestintää ja näkyvyyttä on päivitetty ja laajennettu kunnan verkkosivuilla ja kanavassa. Tarkennettu viestintäsuunnitelma ja vuosikello valmistuvat suunnitelman mukaisesti syksyllä 2026. Ohjaamotoimintaa on kehitetty vaikuttavammasi näkyvyyden ja asiakkaiden kohtaamisten osalta.	Toteutuu osittain
	Kehitetään kuntien yhteistyönä keinoja pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi.	Käynnistetään hanke/palvelu, joka pureutuu pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen ja tavoitteelliseen eläkeselvittelyyn.	Kaupunkiseudun kehyskuntien yhteinen ELMA-hanke käynnistetty ja asiakasprosessi sovittu työllisyysalueen kanssa. Nuorten rekrytointituki on haettavissa 2027 tammikuun loppuun saakka. Yli 30-vuotiaille pitkäaikaistyöttömille suunnitellaan kohdennettua palvelua yhdessä työllisyysalueen kanssa.	Toteutuu

MAASEUTUPALVELUT

Maaseutupalveluiden tehtävänä on maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella Pirkanmaalla toteuttaa lakisääteiset maaseutuelinkeinoja koskevien eri säädösten täytäntöönpano. Maaseutuelinkeinoviranomaisten keskeisimmät tehtävät ovat maataloustuki- ja korvausasioiden hoitaminen, maaseutuyritysten kehittäminen, maaseutuviranomaistoiminnan ja alkutuotannon varautumisasiat sekä hallinnollisten valvonta- ja tarkastustehtävien ja vahinkoarvioiden korvauskäsittelyt.

Strategi- nen ta- voite	Talousarviotavoite	Mittari	Toteuma 31.8.	Tilan- nepäi- vitys
Palvelui- den ja toi- minnan kehittä- minen	Maaseutupalvelut toteut- taa vuosittain asiakaspalve- lukyselyn ja ohjaa sähköi- sen asioinnin mahdollista- mia uusia toimintoja pää- asiallisesti toimintatavaksi.	Asiakaspalvelukyselystä saatu palaute ja koko- naisaivosana. Tavoit- teena on asiakaspalaut- teen asteikolla 1–5 saada arvostukseksi yli 4.	Vuodelle 2026 maaseutuviran- omaistoiminnan asiakastyytyväi- syyskysely toteu- tetaan loppuvuo- desta.	Toteu- tuu
	Tehostamme maaseu- tuelinkeinoviranomaistoi- minnan varautumis- ja val- miustehtäviä.	Toteutetaan maaseutu- hallinnon yhteistoi- minta-alueelle valmius- suunnitelma.	Maaseutuhallin- non yhteistoi- minta-alueen val- miussuunnitelma- työ on aloitettu.	Toteu- tuu